

Nr 12.

Av herr **Lovén**, med förslag till ändrade tullsatser för fjäder och dun.

Tullbehandlingen av fjäder och dun har redan före 1911 års tulltaxa trädde i kraft, ja, nästan alltid vållat besvär och stridigheter samt oftast utfallit olika vid olika tullkamrar, beroende dels på svårigheten eller mången gång omöjligheten att bedöma och särskilja olika närstående kvaliteter åt, dels på grund av svårigheten att i en tulltaxa definiera och i praktiken konstatera begrepp sådana som halvdun, andhalvdun, blandningsdun m. m. eller t. ex. procent-satsen dun i en kvalitet.

Att tullbehandlingen av fjäder och dun blivit så varierande, kan ej läggas tulltjänstemännen till last, då bestämmelserna äro så flytande och helt enkelt omöjliga att följa. Man ansåg på sin tid, att å en hönsfjäder bestod ena halvan av dun och den andra av fjäder. Enligt ett utlåtande av en vetenskapsman var han av samma uppfattning. Följer man denna barocka åsikt, skulle ju all fjäder betraktas som hälften dun och hälften fjäder d. v. s. = halvdun. Att detta ej är meningen, äro nu alla ense om. Men även för en fackman kan det mången gång vara ytterst svårt att avgöra dunhalten i en halvdunskvalitet. Att det då skall vara besvärligt, ja, rent av omöjligt för tulltjänstemännen är ju ganska tydligt.

Enligt 1911 års tulltaxa var dun belagd med en tull av 20 öre per kg. och all annan fjäder tullfri. S. k. halvdun var ävenledes fri från tull, såvida det ej fanns mer än 15 % dun däri.

Nu gällande tulltaxa, som trädde i kraft den 1 jan. 1930, har ju, som bekant, följande bestämmelser: dun och halvdun beläggas med en tull av 75 öre per kg., rensad och sorterad fjäder med en tull av 20 öre per kg., under det att orensad och osorterad fjäder är tullfri.

Begreppen halvdun, andhalvdun, blandningsdun, sorterad fjäder och osorterad äro synnerligen tänjbara och svävande. Även de, som äro inne i branschen, kunna ha divergerande åsikter härvidlag. Och huru skola då tulltjänstemännen, som ju ej kunna anses som fackmän på detta område, kunna skilja på olika kvaliteter och rätt tullbehandla dem. Detta är just en av de viktigaste orsakerna till, att olika tullsatser ej borde existera, då det gäller dessa artiklar.

Ren oförfalskad dun är ju lätt att skilja från halvdun, då i halvdun alltid finnes mer eller mindre fjäder, beroende på priset. Men att skilja halvdun från

fjäder är just den ömma punkten. Somliga tulltjänstemän anse, att det skall räknas som halvdun, om de efter mycket sökande skulle finna ett eller annat dun i fjädern, under det att andra äro av den åsikten, att helhetsintrycket skall vara en dunliknande fjäderkvalitet. Följden blir alltså en synnerligen varierande tullbehandling på olika platser i ett och samma land, med ty åtföljande bråk och tvistigheter mellan affärsmännen och tullen.

I detta sammanhang bör även påpekas, att s. k. blandningsdun, vilket tullbehandlas som dun med en tull av 75 öre per kg., i inköp endast betingar ett pris av kr. 1: 60 per kg., och då torde tullsatsen ej anses stå i rimlig proportion till varans värde. Vidare kan man ju ej inränga denna kvalitet, benämnd blandningsdun eller fågeldun, under rubriken dun, då det ju ej är dun utan fjäder, som genom behandling i olika maskiner förvandlas så, att det för lekmannen med lätthet kan förväxlas med dun. Ren oförfalskad dun betingar ju också ett vida högre pris, minst en tio kronor per kg.

Skillnaden mellan rensad och orensad fjäder är också mången gång svår att se. Så har det inträffat, att orensad och osorterad fjäder (originalvara) under år 1930 vid en tullkammare blivit åsatt en tull av 20 öre per kg., trots att sådan fjäder även enligt de nya tullbestämmelserna skall vara tullfri. Återigen ett exempel på omöjligheten att följa nu gällande tulltaxering.

Ännu ett exempel vill jag anföra. Ett bolag, som uteslutande handlar med fjäder, har under en tio års tid importerat en fjäderkvalitet, som före år 1930 av Malmö tullkammare betraktades som fjäder, alltså då fri från tull, men som nu helt plötsligt hänföres till kategorien »dun och konstdun» med en tull av 75 öre per kg. Denna fjäder kostar vid import kr. 1: 45 per kg. Att belägga en vara, som vid inköp betingar ett pris av kr. 1: 45 per kg., med en tull av 75 öre per kg. gränsar till det otroliga. Här utgör ju tullen mer än 50 % av varans inköpspris.

Man gör sig helt naturligt den frågan: Hava dessa tullar införts för att gynna svensk vara eller för att skydda svensk industri och handel?

För att klarlägga denna fråga vill jag anföra följande: De nya tullbestämmelserna kunna under inga förhållanden hava tillkommit i syfte att gynna svensk vara, d. v. s. fjäder eller dun, som uppköpes inom landets egna gränser, då den kvantitet svensk fjäder, man kan uppköpa, är så oerhört liten, att man överhuvud ej kan räkna därmed. I regel är det ytterst små och obetydliga partier (varierande mellan 5—20 kg.), som någon gång salubjudas. Då t. ex. importen under år 1929 enligt uppgift uppgick till nära 400,000 kg., kan man ju lätt förstå, att den inhemska produktionen ej är att taga med i räkningen. Orsaken härtill är huvudsakligen den ringa tillgång på större hönsrier eller farmar för odling av änder och gäss, som föreligger i vårt land. Vidare måste man räkna med förhållandena på landsbygden. Folk tager i regel ej vara på hönsfjädern. Med fågelfjäder menas oftast rätt och slätt hönsfjäder. Höns, änder och gäss (samt dun från ejdern) äro de fåglar, vars beklädnad användes vid fjäderfabrikationen.

Något skydd för svensk industri torde dessa tullar näppeligen kunna ha. Så gott som all fjäder importeras från andra länder. Endast en bråkdel

fjäder salubjudes av inhemsk produktion. Men enligt min mening fördyras denna vara orimligt genom illa avvägda tullsatser, som därtill äro omöjliga att följa. Dessutom torde det inte vara uteslutet, att de nu gällande tullsatserna kunna underlätta införande i riket av sekunda vara från de stora fjäderfabrikerna i utlandet.

I stället för viktull skulle man ju kunna tänka sig en viss procent, exempelvis 5 %, av varans värde. Huvudsaken är emellertid, att tullbehandlingen blir så förenklad, att den kan tillämpas lika på alla platser i landet. Därigenom skulle helt säkert en för landet skadlig illojal konkurrens från utlandet hållas inom rimliga gränser. Och befolkningen i vårt land skulle helt säkert få dessa artiklar till betydligt lägre priser.

Med stöd av vad jag sålunda anført, får jag därför hemställa,

att riksdagen måtte besluta, att tulltaxan för fjäder får följande lydelse:

- Statistiskt N:o 80. Fjäder, ej särskilt nämnd, orensad och osorterad, 10 öre per kg.
— » — N:o 81. Dun, konstdun inberäknad, 10 öre per kg.
— » — N:o 82. Fjäder, andra slag, 10 öre per kg.

Stockholm den 16 januari 1931.

Carl Lovén.

